

Borås.

Apoteket Kronan.

1720.

Borås, nu en blomstrande stad, var, då den 1622 d. 25 maj fick sina första privilegier, helt obetydlig. Den bestod då endast af små trähus, täckta med torf, halm eller i bästa fall spån samt med husen vända med gaflarna åt gatan. Den har upprepade gånger varit utsatt för förödande eldsvådor. Sålunda nedbrann staden fullständigt 1681 och ånyo d. 14 juli 1727. Några år förut hade G. A. Wikland på grund af privilegium (antagligen utfärdadt af magistraten) d. 24 sept. 1720, upprättat ett apotek. Detta nedbrann emellertid vid sistnämnda eldsvåda och Wikland afflyttade till Vänersborg. Först många år senare, då staden blifvit återuppbyggd, erhöll densamma ånyo apotek, då P. Timan omkring år 1752 här upprättade ett dylikt.

Namnet Kronan erhöll apoteket först samtidigt med att K. brefvet d. 2 dec. 1905 föreskref att ett andra apotek skulle inrättas i Borås.

Enligt ännu bevarade husförhörlängder, skall apoteket år 1764 hafva varit förlagdt till 2:dra kvarteret Hjorten. Vid 1800-talets början var det beläget å tomterna n:ris 244, 245 (nuvarande n:ris 9 och 10) i kvarteret Minerva, därpå i borgmästare D. Ståhls gård, 1:sta kvarteret Dufvan, n:ris 11, 12, 13, 14, 15, 16, men flyttades omkring år 1810 till n:ris 232, 233, 234, 235 (nuvarande n:ris 3, 4, 5 och 6) i kvarteret Morpheus.

Inom samma tomt, vid Stora Brogatan, Holmsgatan, Hallbergsgatan och Lilla Brogatan, kvarblef apoteket sedan till 1901, då det af apotekare H. M. Lind flyttades till sina nuvarande lokaler i aktiebolaget Nordiska Handelbankens hus vid stora torget, hörnet af Torg- och Österlånggatorna, där afsyning ägde rum d. 25, 26 och 27 nov. s. å.

Äfven åren 1822 och 1827 härjades apoteket af eld. Sistnämnda år förstördes såväl inventarier som lager.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 8,000 kronor.

WIKLAND, GUSTAF AMUND. Var innehafvare af apoteket Kronan i Borås åren 1720—27. (Se under apoteket i Alingsås sid. 1215.)

TIMAN, PETTER. Född d. 14 jan. 1697 å Stora Dala, Dala socken, Skaraborgs län.

Föräldrar: Inspektoren på Stora Dala, PEHR TIMAN, född d. . . ., död d. . . ., och MAGDALENA BAAS, född d. . . ., död d. . . .

T. inrättade, sedan staden efter den stora eldsvådan år 1727 blifvit återuppbyggd, ånyo apotek därstädes omkring år 1752. Han synes ej hafva innehaft något privilegium och ej heller hafva undergått apotekarexamen. Han innehade dock apoteket i tio år och sålde det i jan. 1762.

Död d. 5 sept. 1763 i Borås, begravnen i Borås kyrka i »Sahl. Probsten Mag: Mårten Lithenius graf i choret n:o 2», d. 11 sept. s. å.

Gift d. 13 april 1737 i Borås med INGEBORG ÅVALL, född d. 15 jan. 1718, död d. 7 aug. 1789, dotter till kämnerspräses och rådmannen i Borås BÖRJE ÅVALL och MARGARETHA LITHENIA.

Barn: PETTER, född d. 1 jan. 1738, död d. 1 april 1739; — MARGARETHA MAGDALENA, född d. 16 okt. 1739, död d. 7 aug. 1743 och begravnen i kyrkan.

COLLIN, LARS. Var innehafvare af apoteket Kronan i Borås åren 1762—64. (Se under apoteket Ängeln i Stockholm, sid. 54.)

ROTHOVIUS, JONAS. Född d. 13 jan. 1731 i Nyköping.
Föräldrar: Läroverkskollegan OLOF ROTHOVIUS, född d. . . ., död d. . . . 1738, och INGRID EKEGREN, född d. . . ., död d. . . .

Efter studier, såväl i Nyköpings skola som tvenne år vid gymnasiet i Strängnäs blef R. i maj 1745 antagen till elev å apoteket Hjorten i Örebro. Han tjänstgjorde här såsom sådan i 8 år och därefter såsom farmacie studiosus i 11 år. Inköpte d. 8 okt. 1764 apoteket Kronan i Borås och undergick d. 14 febr. 1765 vederbörlig apotekarexamen samt innehade apoteket till sin död.

Död d. 5 okt. 1794 i Borås.

Gift 1) d. 6 jan. 1768 med BRITA MARGARETHA LONGBERG, född i Borås d. 17 jan. 1747, död d. 26 mars 1773 samt begrafven i Borås kyrka, dotter till rådmannen i Borås SVEN NILSSON LONGBERG och MARGARETHA BERGGREN.

Barn: JACOB, född d. 25 juli 1769, död d. 1 sept. 1770; — OLAUS, född d. 19 juni 1771, död d. 10 okt. 1772; — SARA LOVISA, född d. 25 sept. 1772, död d. 6 febr. 1773.

2) d. . . . aug. 1774 med INGA BRITA EKMAN, född d. . . . 1758, död d. 21 febr. 1786, dotter till kyrkoherden i Bollebygd SAMUEL EKMAN och HELENA CHRISTINA SCHUMBERG.

Barn: INGA MARGARETHA, född d. 15 juni 1776, död d. 15 sept. 1781; — SAMUEL, född d. 29 nov. 1777, död d. 17 okt. 1831. Apotekare, se nedan; — OLOF, född d. 15 nov. 1778, död d. 28 juni 1781; — PETER JOHAN, född d. 12 nov. 1779, död d. . . .; — SARA LOVISA, född d. 16 nov., död d. 24 nov. 1780.

3) d. 7 sept. 1787 med SARA ÅKERMAN, född d. 29 jan. 1751, död d. 27 juli 1806, dotter till handlanden i Borås MAGNUS SVEN ÅKERMAN och MARGARETHA SVENSDOTTER GRAF.

Barn: INGA MARGARETHA, född d. 15 okt. 1789, död d. 26 okt. 1789; JOHANNA SOFIA, född d. 25 aug. 1792, död d. . . ., gift d. . . . med handelsmannen och rådmannen i Borås DANIEL EDMAN, född d. . . ., död d. . . .

ROTHOVIUS, SAMUEL. Född d. 29 nov. 1777 i Borås.

Föräldrar: Apotekaren i Alingsås JONAS ROTHOVIUS, född d. 13 jan. 1731 i Nyköping, död d. 5 okt. 1794 i Borås, och INGA BRITA EKMAN, född d. . . . 1758, död d. 21 febr. 1786.

R. var elev å faderns apotek och tjänstgjorde sedan på andra apotek till dess han år 1799 aflade apotekarexamen och tillträdde apoteket. Han försålde det 1812 till borgmästaren

D. Ståhl, hvilken s. å. föryttrade det. Lefde sedan som privatman, bosatt hos sin svåger, rådmannen i Borås Daniel Ekman.

Död d. 17 okt. 1831.

Ogift.

LINDÉN, MAGNUS DITLOF. Född d. 21 okt. 1770 i Lund.
Föräldrar: Akademi-pedellen JONAS LINDÉN, född d. . . . ,
död d. . . . , och BENEDIKTA RAFSTEN, född d. . . . 1737, död
d. 6 febr. 1829.

L. var elev å apoteket Svanen i Lund samt tjänstgjorde där-
efter å flera apotek, till dess han år 1800 blef föreståndare för
apoteket i Laholm. Han gifte sig här med företrädarens änka
och blef därigenom ägare af apoteket, som han dock 1812 för-
sålde till apotekare P. Hallberg. Inköpte samma år apoteket Kro-
nan i Borås och undergick därefter apotekarexamen. Han
öfverlät d. 18 april 1816 apoteket till apotekare C. F. von
Sydow och flyttade därefter till sin egendom Mellby vid La-
holm.

Död d. 16 nov. 1835 å Mellby.

Gift d. . . . 1801 med CHRISTINA WETTERMAN, född d. . . .
1758, död d. 14 maj 1832 å Mellby, gift [1] d. 14 nov. 1798
med apotekaren i Laholm JOHAN PETER SCHARENBERG, född
d. 2 juli 1759, död d. 11 mars 1800.]

Äktenskapet var barnlöst.

VON SYDOW, CHRISTIAN FREDRIK. Född d. 6 sept.
1788 å Mariannelunds säteri, Häsleby socken, Jönköpings län.

Föräldrar: Krigskommissarien NILS LUDVIG VON SYDOW,
född d. 29 april 1750, död d. 5 aug. 1837, och ENGEL BENE-
DIKTA HELLER, född d. . . . 1764, död d. 1807.

S. erhöill undervisning i Vimmerby elementarskola och an-
togs 1804 till elev å apoteket Kronan i Göteborg. Aflade far-
macie studiosi-examen 1809 samt kvarstannade å nämnda
apotek till sept. 1810, hvarefter han någon tid tjänstgjorde å
apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm. Han
erhöill sedan erbjudande att förestå apoteket i Lund och aflade
fördenskull d. 3 juni 1813 apotekarexamen, men lämnade Lund
1818, hvarefter han blef föreståndare för apoteket Bävern i
Härnösand. Han förestod detta apotek tills han d. 18 april

1816 inköpte apoteket Kronan i Borås. Under hans tid var apoteket två gånger utsatt för eldsvådor, 1822 och 1827. Vid den sista af dessa förstördes alla droger samt en stor del vasa och inventarier. Han utarrenderade apoteket d. 18 april 1836, hvarefter han bosatte sig på sitt landsställe Kristiansfält vid Borås.

S. var allmänt aktad och afhållen inom det samhälle till hvars gagn han offrat mycket arbete. Äfven inom apotekarkåren var han en betrodd man. Sälunda representerade han sitt distrikt vid apotekarmötet 1835. Efter 1827 års brand var han ordförande i tomtregleringsnämnden i Borås. S. var därjämte direktör för stadens fattigvård och verkställande direktör för dess sparbank.

Död d. 5 aug. 1836 på Kristiansfält.

Gift d. 18 juli 1817 i Jönköping med JOHANNA MARIA RYDIN, född d. 10 dec. 1795 i Göteborg, död d. 7 jan. 1866 i Borås, dotter till handlanden i Jönköping BENGT HENRIK RYDIN och HEDVIG CHARLOTTA GRÖNVALL.

Barn: NILS HENRIK, född d. 6 maj 1818, död d. 24 juni 1821; — CHRISTIAN AUGUST, född d. 15 maj 1819, död d. 16 juni 1889, kyrkoherde i Sunnersbergs socken, Skara stift; — EMILIA CHARLOTTA, född d. 21 juni 1820, död d. . . ., gift d. 10 aug. 1849 i Vänersborg med handlanden JOHAN BERNHARD HAGMAN, född d. 22 jan. 1796, död d. 11 mars 1875; — CONSTANCE ADELAIDE, född d. 2 okt. 1821, död d. 26 april 1902, gift, d. . . . 1850 i Vänersborg med hofrättskommisarien och kronolänsmannen i Västra och Östra Hisings härad, JOHAN EDVARD TILLANDER, född d. 19 febr. 1818, död d. 19 febr. 1899; — MARIA SOFIA, född d. 17 sept. 1823, död d. 9 okt. 1836; — HELENA MATHILDA, född d. 20 nov. 1824, död d. . . .; JOHAN FREDRIK, född d. 3 nov. 1826, död d. 21 sept. 1885. Häradshöfding i Ingelstads och Järrestads härad, Kristianstads län; — PAUL HENRIK, född d. 8 maj 1829, död d. 3 jan. 1842; — HEDVIG KATARINA, född d. 7 juli 1830, död d. 29 sept. 1835; — AXEL ERIK, född d. 11 juli 1833, död d. 13 juli s. å.

BOHLIN, FREDRIK. Född d. 16 dec. 1807 i Marstrand.

Föräldrar: Hofapotekaren därstädes, CARL HENRIK BOHLIN, född d. 18 juli 1756, död d. 7 jan. 1835, och SARA CHRISTINA BRASK, född d. 29 sept. 1773, död d. 15 jan. 1856.

B. var elev å apoteket i Masthugget i Göteborg och aflade där 1825 farmacie studiosi-examen, tjänstgjorde därefter å apotek i Göteborg och Lund samt aflade d. 6 juni 1832 apotekarexamen. Han tjänstgjorde sedan å apoteket Lejonet i Stockholm samt förestod efter faderns död 1835 någon tid apoteket i Marstrand. Arrenderade från d. 18 april 1836 till d. 15 dec. 1840 apoteket Kronan i Borås, som ägdes af apotekaren C. F. von Sydows arvingar. Sistnämnda dag och år såldes apoteket af von Sydows änka för 18,000 rdr till apotekaren W. A. Freundt. Denne ägde på 1840-talet samtidsigt 4 å 5 af rikets apotek.

Efter afflyttningen från Borås innehade B. någon tid kemisk teknisk fabrik i Göteborg, men afreste år 1850 till S:t Francisco. Hans vidare öden äro ej kända.

FREUNDT, WILHELM ARNOLD. Var innehafvare af apoteket Kronan i Borås åren 1840—45. (Se under apoteket Ängeln i Stockholm, sid. 57.)

ÖSTERBERG, SVANTE CHRISTIAN. Född d. 21 febr. 1820 i Hasslöf, Hallands län.

Föräldrar: Kyrkoherden i Hasslöf NILS ÖSTERBERG, född d. 28 sept. 1776, död d. 8 febr. 1823, och ANNA CHRISTINA MEULLER, född d. . . . 1796, död d. . . . 1880.

Ö. erhöill enskild undervisning och antogs d. 6 mars 1835 till elev å apoteket i Borås, aflade där d. 5 okt. 1840 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde å nämnda apotek till d. 1 okt. 1842. Aflade d. 8 febr. 1844 apotekarexamen och återtog därefter sin förra plats å apoteket i Borås samt var dess föreståndare från d. 15 febr. 1844 till d. 1 jan. 1846, då han inköpte apoteket och d. 26 april 1855 erhöill privilegium å det samma. Försålde d. 16 jan. 1874 apoteket till apotekaren H. M. Lind.

Ö. var rådman från år 1876, stadsfullmäktig, ledamot i hälsovårdsnämnden och fattigvårdsstyrelsen samt sedan 1873 ledamot af styrelsen för Tekniska skolan i Borås.

Död d. 20 dec. 1891 i Stockholm.

Gift d. 31 okt. 1848 i Borås med MATHILDA CHARLOTTA SWARTZ, född d. 1 febr. 1827, död d. . . . 1905, dotter till fabrikören DANIEL SWARTZ och BRITA MARIA HÄGGLUND.

Barn: IVAR, född d. 2 sept. 1849, död d. 16 juli 1916. Bergsingenjör; — NILS, född d. 27 april 1851. Köpman; — IDA MARIA, född d. 23 juni 1853, gift d. 23 maj 1879 med grosshandlaren i Göteborg HERMAN MONRAD TIDEMAN, född d. . . . 1848; — ARVID, född d. 29 jan. 1863, död d. 7 april 1899. Bokhandlare; — DAVID, född d. 1 sept. 1864, död d. 20 dec. 1865.

LIND, HJALMAR, MAGNUS. Född d. 1 dec. 1843 i Österlöfsta sockeri, Uppsala län.

Föräldrar: Kyrkoherden i Lena, ANDERS LIND, född d. 11 nov. 1799, död d. 12 juni 1874, och EMILIE CHARLOTTA WENDBLADH, född d. . . . 1809, död d. . . . 1859.

L. erhöll undervisning vid Uppsala högre elementarläroverk åren 1853—60 och antogs d. 31 juli 1860 till elev å apoteket Upplands vapen, numera Lejonet, i Uppsala, aflade där d. 21 maj 1864 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde från jan. 1866 till d. 17 okt. 1866 å apoteket i Åby samt från d. 1 nov. 1866 till d. 1 aug. 1868 å apoteket Lejonet i Uppsala. Aflade d. 30 maj 1870 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter från d. 1 aug. 1870 till d. 10 juli 1871 å apoteket Enhörningen i Stockholm, från d. 15 juli 1871 till d. 1 maj 1873 å apoteket i Nora och därefter å apoteket Vasen i Linköping till dess han d. 16 jan. 1874 inköpte apoteket i Borås, å hvilket han d. 13 mars s. å. erhöll privilegium.

Under sin mer än 30-åriga vistelse i Borås var L. en af stadens mera bemärkta och inflytelserika män. Under sin långa tid som stadsfullmäktig nedlade han mycket arbete till stadens fromma. Varm naturvän, ägnade han särskilt intresse åt stadens förseende med vackra offentliga platser och promenader samt öfverlämnade äfven som gåfva åt staden den nuvarande folkparken. Lind var därefter ledamot af skolrådet och innehade ett stort antal andra offentliga och enskilda uppdrag, dem han skötte med erkänd duglighet. I stadens historia har han därför för alltid inskrifvit sitt namn och skall länge bevaras i tacksamt minne.

Personligen var Lind allmänt aktad och afhållen samt känd för sin gästfrihet.

R. V. O. 1902.

Död d. 13 okt. 1913 å kronogården Ekhof invid Mariefred, där han de senare åren var bosatt.

Gift d. 28 juli 1874 med MARIA ELISABETH CHARLOTTA WENDBLADH, född d. 14 aug. 1849, dotter till handlanden i Uppsala PER EDVARD WENDBLADH och CAROLINA CHARLOTTA SAHLIN.

Barn: ELMA, född d. 11 jan. 1876, gift d. 4 april 1901 med öfverläkaren vid Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn med. d:r BJÖRN GUSTAF OSKAR FLODERUS, född d. 14 aug. 1867; — OSCAR EDVARD, född d. 4 okt. 1877, död d. 4 mars 1878; — CARL HJALMAR, född d. 20 juli 1879, död d. 7 febr. 1883; MARTINA CHARLOTTA, född d. 8 febr. 1881, gift d. 5 juni 1902 med notarien i Svea hofrätt ERNST FREDRIK LJUNGBERG, född d. 3 juni 1864; — GUSTAF HADAR, född d. 11 jan. 1883. Ingenjör; — ANDERS LENNART, född d. 11 mars 1885. Kontorist; — ESTER MATHILDA, född d. 6 jan. 1887, död d. 1 mars 1908; — RUTH MARIA, född d. 22 dec. 1888, gift d. 19 juli 1913 med e. o. hofrättsnotarien THEODOR SYLWAN, född d. 26 mars 1887; — SVEN ARTUR, född d. 15 jan. 1891; — KNUT ALLAN, född d. 25 aug. 1892. Medicine studerande.

DIURSON, AXEL CONRAD. Född d. 22 dec. 1857 i Häby socken, Bohuslän.

Föräldrar: Destillatorn PETER DJURSON, född d. 30 sept. 1825, död d. 25 jan. 1909, och BEATA ELEONORA HULT, född d. 27 mars 1836.

D. antogs efter att hafva idkat skolstudier vid Uddevalla elementarskola till elev å apoteket i Uddevalla och aflade d. 3 dec. 1877 farmacie studiosi-examen samt fortfor att tjänstgöra å nämnda apotek till d. 1 juli 1880. Tjänstgjorde därefter å apoteken Fläcka Örnen i Malmö från d. 1 juli 1880 till d. 28 sept. 1881, Sköfde från d. 11 okt. 1881 till d. 16 juli 1882, Filipstad från d. 15 juni till d. 13 sept. 1883 och Hjo från d. 17 maj till d. 30 sept. 1884. Aflade apotekarexamen d. 23 jan. 1885 och tjänstgjorde därefter å apoteket i Uddevalla från d. 1 febr. till d. 31 mars 1885, Lejonet i Göteborg från d. 1 april 1884 till d. 31 dec. 1888 samt var föreståndare för filialapoteket i Gamleby från d. 1 jan. 1889 till d. 19 jan. 1905.

Erhöll d. 20 jan. 1905 privilegium å det beslutade nya apoteket i Tomelilla och d. 1 okt. 1914 transport till apoteket Kronan i Borås.

D. innehade under vistelsen i Gamleby och Tomelilla flera

kommunala uppdrag. Han var sålunda vice ordförande i Gamleby köpings styrelse och kommunalnämnd och ledamot af hälsovårdsnämnden samt i Tomelilla ledamot af kyrko- och skolrådet samt municipalnämnden, ledamot af styrelsen för Tryde kommunala mellanskola och Tomelilla sparbank samt ordförande i Tryde sockens kommunalnämnd och fattigvårdsstyrelse.

Gift d. 23 mars 1890 med HILMA ENANDER, född d. 20 juni 1865, dotter till egendomsägaren HJALMAR JULIUS ENANDER och ANNA ELISABETH PETTERSSON.

Barn: AXEL ERIK SÖLVE, född d. 9 jan. 1893, död d. 13 jan. 1920. Banktjänsteman; — ANDERS GUSTAF EINAR, född d. 10 nov. 1895. Löjtnant vid K. Älfsborgs regemente; — VALBORG ANNA MARIA, född d. 16 nov. 1900.